

جهان در سال ۲۰۱۷

پادکست دایجست | قسمت ۵

بهمن ۱۳۹۶

فرشاد محمودی

ویرایش و تنظیم: شادی حسین‌نیا

مقدمه

در آغاز سال ۲۰۱۸ و در این اپیزود از پادکست «دایجست»، به جمع‌بندی وقایع سال گذشته‌ی میلادی پرداخته، و مهم‌ترین اتفاقات سال ۲۰۱۷ را با هم مرور خواهیم کرد.

مهم‌ترین انتخابات ریاست جمهوری در سراسر جهان

یکی از مهم‌ترین رویدادهای سال ۲۰۱۷، انتخابات سیاسی کشورهای مختلف بود؛ انتخاباتی که سرنوشت دنیا را، حداقل برای چند سال آینده، دستخوش تغییر کرد.

بیستم ژانویه ۲۰۱۷، یکی از بزرگ‌ترین و غیرمترقبه‌ترین اتفاقات سال گذشته رقم خورد؛ مراسم تحلیف «دونالد ترامپ»، چهل و پنجمین رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا، در این روز انجام شد و جهان را در شگفتی فرو برد. هیچ‌کس تصورش را هم نمی‌کرد تاجر معروف صنعت املاک و کسی که شوی تلویزیونی خود را داشت، رئیس‌جمهور قدرتمندترین کشور دنیا شود. موضوع جالب توجه این است که تعداد آرای دونالد ترامپ، سه میلیون از رأی‌های رقیب او، «هیلاری کلینتون»، کمتر بود؛ اما بیشتر بودن تعداد آرای الکترال ترامپ، او را برنده‌ی انتخابات کرد. (سیستم انتخابات ریاست جمهوری در آمریکا کمی پیچیده است و شاید در آینده، یک اپیزود را به بررسی این سیستم اختصاص دهیم) همچنین، نتایج نظرسنجی‌هایی که تا به حال انجام شده، گواه محبوبیت کمتر دونالد ترامپ، نسبت به همه‌ی روسای جمهور قبلی آمریکا بوده است. با توجه به اینکه مواضع و سیاست‌های چالش برانگیز ترامپ، بستر اتفاقات زیادی در سال ۲۰۱۷ بود، بسیاری از وقایعی که در این اپیزود به مرور آن می‌پردازیم، نتیجه‌ی انتخاب شدن دونالد ترامپ به ریاست جمهوری آمریکاست.

انتخابات مهم دیگری که در سال گذشته برگزار شد، انتخابات ریاست جمهوری ایران بود که طی آن حسن روحانی با کسب بیش از ۲۳ میلیون رأی، معادل پنجاه و هفت درصد آرا، برای دوره‌ی دوم رئیس‌جمهور ایران شد؛ با توجه به اینکه درباره‌ی این انتخابات، در داخل کشور به میزان کافی صحبت شده است، بیشتر از این به این موضوع نمی‌پردازیم.

از دیگر انتخابات مهم سال ۲۰۱۷، انتخابات ریاست جمهوری فرانسه بود؛ بخصوص پس از رای مردم بریتانیا به خروج از اتحادیه‌ی اروپا (برکسیت) و پیروزی ترامپ در انتخابات آمریکا که مبنای هر دوی آن‌ها، جنبش‌های ملی‌گرایانه و پوپولیستی ضد مهاجرتی/ضد مسلمانان بود؛ به نوعی همه‌ی نگاه‌ها به نتایج انتخابات فرانسه بود. اما پیروزی امانوئل مکرون «Emmanuel Macron» (که می‌توان گفت موضعی کاملاً مخالف ترامپ دارد) بر رقیبش مارین له‌پن «Marine Le Pen»، شرایط را در فرانسه جور دیگری رقم زد. در حقیقت انتخابات فرانسه از چهار جهت برای دنیا مورد اهمیت بود:

۱. گروه‌های پوپولیستی راست‌گرایانه و ملی‌گراها که مواضع ضد اسلام و مهاجرت دارند، پس از رای مردم بریتانیا به برکسیت و همچنین پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات آمریکا، در حال قدرت گرفتن بودند و در سه کشور هلند، آلمان و فرانسه - که انتخابات ریاست جمهوری آن‌ها در سال ۲۰۱۷ برگزار می‌شد - نمایندگان در میان کاندیداهای انتخابات داشتند. در آلمان و هلند، این احزاب شانس زیادی برای رسیدن به قدرت نداشتند، اما در فرانسه، (مارین له‌پن)، طرفداران زیادی پیدا کرده بود.

۲. مورد دیگر، روابط فرانسه با روسیه بود؛ به جز امانوئل مکرون، تمامی نامزدهای دیگر انتخابات فرانسه در موضعی شبیه نظرات دونالد ترامپ، خواستار روابط بهتر با روسیه بودند.

۳. پس از رأی مردم بریتانیا به برکسیت، گروه‌های طرفدار جدایی از اتحادیه‌ی اروپا، در بسیاری از کشورهای دیگر نیز قدرت گرفتند؛ موضوعی که برای انسجام اتحادیه‌ی اروپا خطر بزرگی محسوب می‌شد. اما نتیجه‌ی انتخابات فرانسه به اتحادیه‌ی اروپا استحکام بیشتری بخشید؛ با پیروزی مکرون، فرانسه و آلمان ستون‌های اتحادیه‌ی اروپا باقی ماندند؛ این در حالیست که شعار مارین له‌پن، رقیب امانوئل مکرون، جدایی از اتحادیه‌ی اروپا بود.

۴. امانوئل مکرون اولین رئیس‌جمهور فرانسه بود که خاستگاه حزبی چپ و یا راست نداشت و حزبی مستقل را نمایندگی می‌کرد که این

موضوع، اتفاقی مهم در تاریخ فرانسه به شمار می‌رود.

انتخابات مهم دیگری که سال ۲۰۱۷ برگزار شد در آلمان بود؛ پیروزی آنگلا مرکل «Angela Merkel» برای چهارمین بار در این انتخابات، باعث شد او در رأس آلمان، قدرتمندترین کشور اتحادیه‌ی اروپا باقی‌مانده، در میان جنبش‌های جدایی‌طلبانه، انسجام اتحادیه را حفظ کند. با اینکه آنگلا مرکل صدراعظم آلمان باقی‌ماند، اما حزب او ده درصد کمتر از انتخابات قبلی رأی آورد و احزاب متعدد دیگری، برای اولین بار به پارلمان آلمان راه یافتند؛ اتفاقی که در ادامه، کار را برای بدنه‌ی دولت مرکل، سخت خواهد کرد. یکی از این احزاب، حزب (آلترناتیو برای آلمان) بود که عقایدی ضد اسلام و مهاجرت دارد. همان‌طور که گفته شد سال ۲۰۱۷، به نوعی سال قدرت گرفتن گروه‌های ملی‌گرا، در سراسر جهان بود.

در انگلستان نیز با درخواست ترزا می «Theresa May»، که پس از ماجرای برکسیت و استعفای دیوید کامرون «David Cameron»، از سوی پارلمان به نخست‌وزیری انتخاب شده بود؛ انتخابات پارلمان، دو سال زودتر برگزار شد تا ترزا می، بتواند با قدرت بیشتری در مذاکرات با اتحادیه‌ی اروپا حضور یابد. با وجود اینکه پس از این انتخابات که در هشتم ماه ژوئن برگزار شد، ترزا می همچنان نخست‌وزیر انگلستان باقی‌ماند، اما حزب محافظه‌کار که از سال ۲۰۱۲ اکثریت کرسی‌های پارلمان انگلستان را در اختیار داشت، کرسی‌های زیادی از دست داد و حزب کارگر، اکثریت پارلمان را بدست آورد. اتفاقی که ترزا می را مجبور به تشکیل دولت اقلیت کرده و اجرای سیاست‌های او را، به ویژه در موضوع برکسیت، با مشکل مواجه می‌کند.

این نکته را هم اضافه کنیم که یکی از اتفاقات مهم سال ۲۰۱۷، اعلام رسمی خروج بریتانیا از اتحادیه‌ی اروپا بود. با وجود اینکه همه‌پرسی خروج از اتحادیه‌ی اروپا در سال ۲۰۱۶ انجام شد؛ اما در سال ۲۰۱۷ بود که ترزا می با استفاده از بند پنجاه معاهده‌ی لیسبون، رسماً خروج بریتانیا از اتحادیه‌ی اروپا را اعلام کرد. اکنون بریتانیا ۲ سال برای تصمیم‌گیری درباره‌ی خروج از اتحادیه فرصت دارد. اگر علاقه دارید بیشتر از برکسیت و دلایل خروج بریتانیا از اتحادیه‌ی اروپا بدانید، پیشنهاد می‌کنم اپیزود دوم دایجست را که به این موضوع پرداخته است، گوش کنید.

بلایای طبیعی

دسته‌ی دیگر اتفاقات سال ۲۰۱۷، بلایای طبیعی‌ای بودند که زندگی هزاران نفر را در سراسر کره‌ی خاکی تحت تاثیر خود قرار داد؛ در اینجا به مرور مهم‌ترین این بلایا می‌پردازیم:

اقیانوس اطلس در سال گذشته در مجموع، ۱۷ طوفان بزرگ را تجربه کرد که باعث شد سال ۲۰۱۷، جزء پنج سال طوفان‌خیز بزرگ، از سال ۱۸۵۱ تا به امروز باشد. همچنین بیشترین تعداد طوفان متوالی و بیشترین خسارات وارده (حدود ۳۰۰ میلیارد دلار) را در سال ۲۰۱۷ شاهد بودیم که تقریباً ۱۰۰ میلیارد دلار، از خسارات طوفان‌های سال ۲۰۰۵ بیشتر بود؛ خسارت‌هایی که عمده‌ی آن‌ها را سه طوفان (هاروی، ایرما) و (ماریا) به جا گذاشتند.

طوفان هاروی «Hurricane Harvey» که در هفدهم آگوست در ایالت تگزاس روی داد، یکی از بزرگ‌ترین طوفان‌هایی که آمریکا به خود دیده است به شمار می‌رود. کارشناسان این طوفان را که ۱۲۵ میلیارد دلار خسارت به بار آورد، در ردیف طوفان بزرگ کاترینا قرار می‌دهند؛ همچنین از طوفان هاروی که باعث سیل زیادی شد، به عنوان بارانی‌ترین طوفان آمریکا یاد می‌شود.

طوفان‌های دیگر، ایرما «Hurricane Irma» و ماریا «Hurricane Maria» بودند که هر دو در پورتوریکو اتفاق افتادند. گفته می‌شود طوفان ماریا که در ماه سپتامبر رخ داد، قوی‌ترین طوفان پورتوریکو در ۸۵ سال اخیر بوده است.

دو زمین‌لرزه‌ی بزرگ نیز در سال ۲۰۱۷ به وقوع پیوست؛ در نوزدهم سپتامبر، زلزله‌ای به بزرگی ۷.۱ ریشتر، در مکزیک اتفاق افتاد که منجر به کشته شدن ۳۶۹ نفر شد. زمین‌لرزه‌ی دیگر به بزرگی ۷.۳ ریشتر، در ایران و در کرمانشاه رخ داد که به کشته شدن ۶۲۰ نفر و زخمی شدن بیش از ۸۰۰۰ نفر انجامید.

در جنوب شرقی آسیا نیز، بزرگ‌ترین سیل یک دهه‌ی اخیر این منطقه اتفاق افتاد که بر اثر آن، ۱۴۰۰ نفر در سه کشور هند، بنگلادش و نپال کشته شدند.

همچنین، کالیفرنیا، شیلی و پرتغال، بزرگ‌ترین آتش‌سوزی جنگل‌های خود در دهه‌های اخیر را، در سال ۲۰۱۷ تجربه کردند.

خشکسالی در سومالی، باعث قحطی گسترده در این کشور شد؛ به طوری که ۱۸۰۰۰ مورد ابتلا به وبا، در سه ماهه‌ی اول سال ۲۰۱۷ ثبت شد و تخمین زده می‌شود ۳۶۰ هزار کودک سومالیایی از سوء‌تغذیه رنج می‌برند.

تظاهرات و جنبش‌های مدنی

در سال ۲۰۱۷، مردم بسیاری از کشورها، بخصوص آمریکا، در اعتراض به سیاست‌گذاری‌های دولت‌ها به تظاهرات پرداختند و کمپین‌های اجتماعی تاثیرگذاری خلق شد.

یکی از بزرگ‌ترین جنبش‌های مدنی تاریخ ایالات متحده، «Women's march» یا تظاهرات زنان، در روز ۲۱ ژانویه‌ی ۲۰۱۷، اولین روز ریاست جمهوری دونالد ترامپ، رخ داد که از آن، به عنوان عظیم‌ترین تظاهرات یک‌روزه‌ی تاریخ آمریکا یاد شد. این تظاهرات، در اعتراض به بیانیه‌ها و سیاست‌های دونالد ترامپ علیه زنان و به طور کلی، برای مطالبه و محافظت از حقوق زنان برگزار شد. طی این جنبش در مجموع، حدود ۴۰۸ تظاهرات در آمریکا با حضور سه و نیم میلیون نفر، و ۱۶۸ تظاهرات در دیگر کشورها با حضور یک و نیم میلیون نفر بر پا شد.

دیگر جنبش مهم زنان در سال ۲۰۱۷، کمپین «MeToo» بود. افشاشگری‌های بازیگران مطرح زن در ماجرای رسوایی اخلاقی هاروی واینستین «Harvey Weinstein»، تهیه‌کننده‌ی فیلم‌های مطرح هالیوودی، باعث شد هر روز، زنان بیشتری شهادت مطرح کردن تجربیات خود

درباره‌ی تجاوز جنسی (sexual harassment) را داشته باشند؛ پای بازیگران، فیلمسازان و سیاستمداران زیادی هم وسط کشیده شد؛ از جمله کوین اسپسی و همچنین جیمز توپاک فیلمساز معروف، که بیش از ۳۰۰ نفر از او شکایت کردند. اخبار این اتفاقات، هر روز پخش می‌شد تا اینکه آلیسا میلانو «Alyssa Milano» بازیگر زن آمریکایی، کمپین (Metoo) را خلق کرد و از همه‌ی زنان دنیا خواست با هشتگ #Metoo، اجحافی که به زنان، به ویژه در محافل کاری روا می‌شود را به اشتراک بگذارند؛ میلیون‌ها نفر از این هشتگ استفاده کردند و یکی از بزرگ‌ترین جنبش‌های سال ۲۰۱۷، اینگونه شکل گرفت.

از دیگر جنبش‌ها می‌توان به تظاهرات اعتراضی «May Day» اشاره کرد که در مخالفت با فرمان ترامپ، مبنی بر ممنوعیت ورود اتباع هفت کشور، از جمله ایران، به خاک آمریکا شکل گرفت.

تظاهرات و اتفاقات شارلوتزویل «Charlottesville» آمریکا نیز از دیگر وقایع اجتماعی سال گذشته بود؛ ماجرا از آنجا شروع شد که مجسمه‌ی یکی فرماندهان دولت کنفدرات جنوبی در زمان برده‌داری در آمریکا، پایین آورده شد و این موضوع، باعث تظاهرات اعتراضی از سمت سفیدپوست‌های افراطی آمریکا گردید؛ عده‌ی دیگری نیز، برای مقابله با سفیدپوستان افراطی، دست به تظاهرات زدند؛ چند روز پس از آغاز درگیری‌ها، یکی از سفیدپوستان افراطی، با خودرو به افرادی که علیه نژادپرستی شعار می‌دادند حمله کرد و باعث مرگ یک نفر و زخمی شدن نوزده نفر دیگر گردید. پس از این واقعه، شارلوتزویل به مرکز توجهات و مناقشات گروه‌های نژادپرست و ضد نژادپرستی تبدیل شد؛ چند روز پس از واقعه‌ی شارلوتزویل، دونالد ترامپ در بیانیه‌ی، «خشونت‌ها در شارلوتزویل» را محکوم کرد؛ این بیانیه، انتقادات زیادی برانگیخت و ترامپ، به طرفداری از نژادپرستان آمریکا محکوم شد، به خصوص که گروه «KKK»، از بیانیه‌ی ترامپ بخاطر آنچه «صداقت و شجاعت» نامیده بود، تشکر کرد. می‌توان گفت، گروه‌های نژادپرست آمریکا که سال‌ها سرزنش می‌شدند، با روی کار آمدن ترامپ و مواضع وی، انرژی تازه‌ای گرفته‌اند.

جنبش یا به نوعی، حرکت اعتراضی دیگر، از سال ۲۰۱۶ و زمانی شکل گرفت که «Colin Kaepernick» بازیکن لیگ فوتبال آمریکایی (NFL)، در هنگام پخش سرود ملی آمریکا و در اعتراض به خشونت پلیس علیه سیاهپوستان، بجای گذاشتن دست بر روی سینه، زانو زد؛ اما موضوعی که در سال ۲۰۱۷ احساسات مردم را جریحه‌دار و این موضوع را بار دیگر داغ کرد، الفاظ رکیکی بود که ترامپ درباره‌ی این بازیکن به کار برد. صحبت‌های ترامپ، موجی از اعتراضات بین بازیکنان (NFL) بوجود آورد و بازیکنان بیشتری، حرکت کوپرنیک را تکرار کردند.

دو کشور اسپانیا و ونزوئلا نیز در سال ۲۰۱۷، شاهد اعتراضات گسترده در سطح ملی بودند. طی یک همه‌پرسی در ایالت کاتالونیای اسپانیا، مردم این ناحیه به جدایی از اسپانیا رای دادند و دولت محلی، بیانیه‌ی استقلال از اسپانیا را صادر کرد؛ اما دولت اسپانیا این همه‌پرسی را غیرقانونی دانسته، حق خودمختاری این منطقه را سلب کرد. این اتفاق باعث تظاهرات اعتراضی گسترده در کاتالونیا شد که دولت اسپانیا، به شدت به سرکوب آن پرداخت و مدتی بعد، رهبران کاتالونیا به لوکزامبورگ فرار کردند. با توجه به جنبش‌های استقلال طلبانه‌ای که در سراسر اروپا، از جمله ایتالیا وجود دارد، پیروزی جدایی طلبان در اسپانیا، می‌توانست تأثیری مشابه تأثیر بر کسیت، بر جدایی طلبان دیگر کشورها داشته باشد. برای درک بهتر از ریشه‌های اختلاف مردم کاتالونیا با دولت اسپانیا، پیشنهاد می‌کنم اپیزود اول پادکست دایجست، که به موضوع استقلال کاتالونیا از اسپانیا، اختصاص دارد را گوش کنید.

در ونزوئلا، اعتراضات متوجه رئیس‌جمهور این کشور، نیکلاس مادورو بود. پس از به قدرت رسیدن مادورو، اوضاع اقتصادی و اجتماعی در ونزوئلا بشدت بهم ریخت بطوریکه نرخ تورم از ۱۹ درصد، به ۹۰۰ درصد رسید. در ادامه، مادورو شروع به اصلاح ساختار سیاسی کرد و با هدف بازنویسی قانون اساسی، همه‌پرسی مجلس موسسان قانون اساسی را برگزار کرد؛ پس از اعلام نتایج همه‌پرسی، اکثریت مردم ونزوئلا که به تقلب در شمارش آرا معتقد بودند، به تظاهرات علیه دولت پرداختند. همچنین اتحادیه‌ی اروپا و آمریکا نیز، این همه‌پرسی را محکوم کردند.

حملات تروریستی

حملات تروریستی همچون سال‌های قبل، در سال ۲۰۱۷ نیز در گوشه و کنار جهان اتفاق افتاد که در این بخش، مهم‌ترین آن‌ها را با هم مرور می‌کنیم:

- حمله‌ی تروریستی در بارسلونای اسپانیا که طی آن، فرد مهاجم با کامیون به جمعیت حمله کرد و عابران پیاده را زیر گرفت؛ در این حمله ۱۳ نفر کشته شدند (۱۷ اوت).

- حمله‌ی تروریستی پل لندن که مانند حمله‌ی بارسلونا، فرد مهاجم با خودروی ون، به عابران پیاده حمله کرد و ۸ نفر را زیر گرفت (۳ ژوئن).

- بمب‌گذاری در محل برگزاری کنسرت آریانا گراند در منچستر، که به کشته شدن ۲۲ نفر انجامید (۲۲ می).

- حمله با کامیون به عابران پیاده در استکهلم هلند، که ۴ کشته برجای گذاشت (۷ آوریل).

- تیراندازی در کلاب شبانه‌ی (رینا) در ترکیه، که بر اثر این حمله، ۳۹ نفر کشته شدند (۱ ژانویه).

- و در نهایت، حمله‌ی تروریستی در لاس وگاس که طی آن فرد مهاجم، با مسلسل اقدام به شلیک به ۲۲۰۰۰ نفر جمعیت حاضر در کنسرت کرد؛ این حمله که ۵۸ کشته و ۸۵۱ زخمی برجای گذاشت، باعث مناقشات زیادی پیرامون موضوع فروش و حمل سلاح در آمریکا شد (۱ اکتبر).

کشتار مسلمانان در میانمار

در سال ۲۰۱۷، دنیا شاهد یک نسل‌کشی بزرگ در میانمار بود؛ اقلیت مسلمان روئینجی یا روئینگی میانمار، که حدود یک میلیون از جمعیت این کشور را شامل می‌شود، از گذشته با اکثریت بوداییان این کشور، همزیستی (نا)مسالمت‌آمیزی داشته‌اند. در آگوست ۲۰۱۷،

گروه‌های شبه‌نظامی روهینجی، به نیروهای پلیس میانمار حمله کردند که طی این درگیری‌ها، حدود ۷۰ نفر که ۲۰ تن از آن‌ها نیروهای پلیس بودند، کشته شدند. پس از این اتفاق، نیروهای امنیتی میانمار با حمایت بودایی‌ها، به مناطق مسلمان نشین این کشور هجوم برده و شروع به کشتار مسلمانان و بنا به گفته‌ی خود، "تروریست‌ها" کردند. تلفات این واقعه که سازمان ملل آن را یک (پاکسازی قومی) قلمداد کرد، تاکنون بین ۱۰۰۰ تا ۳۰۰۰ تن اعلام شده است و بیش از ۳۱۰ هزار مسلمان روهینجی نیز، به بنگلادش گریخته‌اند.

جنگ‌های نیابتی (Proxy Wars)

مورد دیگر، درگیری ائتلاف عربی به رهبری عربستان، با قطر بود؛ ائتلاف، شامل چندین کشور عربی مانند امارات، مصر، بحرین و چند کشور دیگر می‌شود که به رهبری عربستان و در اقدامی بی‌سابقه، تمامی روابط دیپلماتیک خود با قطر را قطع کرده و مرزهای خود را با این کشور مسدود کردند. دلیل اصلی مطرح شده توسط این کشورها برای این اقدام، "حمایت قطر از ایران" و "حمایت از گروهک تروریستی پیمان برادری اسلامی" بود. علت را می‌توان در عدم رضایت عربستان از گسترش نفوذ ایران در خاورمیانه و جنگ‌های نیابتی مختلف دو کشور جستجو کرد.

جنگ نیابتی یا Proxy War، به جنگی گفته می‌شود که دو کشور اصلی درگیر در آن، به طور مستقیم در حال نبرد با یکدیگر نیستند و جنگ را به کشورهای دیگر می‌کشاند. جنگ‌های نیابتی که ایران و عربستان درگیر آن‌ها می‌باشند در یمن، عراق و سوریه در جریان است و تاوان آن‌ها را، مردم این سه کشور می‌پردازند. البته جنگ نیابتی، محدود به ایران و عربستان نیست و در مقیاسی بزرگ‌تر، کره جنوبی و شمالی و همچنین خاورمیانه، میدان جنگ نیابتی بین روسیه و آمریکا هستند.

کشور یمن نیز در سال ۲۰۱۷، میدان جنگ نیابتی بین ایران و عربستان بود؛ پس از حمایت مالی و تسلیحاتی ایران از اقلیت شیعی حوثی یمن، این دسته به تدریج، کنترل کشور یمن را از دست دولت خارج کرد. از سوی دیگر، عربستان و نه کشور عربی سنی مذهب دیگر با کمک آمریکا، در حمایت از دولت یمن، به جنگ با حوثی‌ها پرداختند و مواضع این گروه را با حملات هوایی بمباران کردند. طبق ادعای عربستان و آمریکا، ایران همچنان به حمایت از حوثی‌ها ادامه می‌دهد، موضوعی که مقامات ایران، همیشه آن را رد کرده‌اند. حملات ائتلاف عربی پس از حمله‌ی موشکی حوثی‌ها به ریاض، شدت بیشتری گرفت؛ طوری که بسیاری مناطق یمن که محل زندگی مردم غیر مسلح بود، بمباران شده است. حمله به بیمارستان‌ها، بازارها، مدارس و بنادر تجاری یمن، قحطی گسترده در این کشور را باعث شد. شیوع بیماری‌های گوناگون مانند وبا به دلیل استفاده از آب نامناسب، زندگی را برای مردم یمن، بسیار دشوار کرده است؛ وخامت اوضاع انسانی در یمن چنان بود که سازمان ملل متحد، اکیداً خواستار این شد که جلوی کمک‌های انسان دوستانه به مردم یمن گرفته نشود.

کشور دیگر قربانی Proxy war، سوریه است که مدت‌هاست به میدان جنگ نیابتی بین آمریکا، روسیه، عربستان و ایران تبدیل شده است. با روی کار آمدن ترامپ در سال ۲۰۱۷، آمریکا به بهانه‌ی استفاده‌ی دولت بشار اسد از تسلیحات شیمیایی، اقدام به حمله‌ی هوایی به سوریه کرد که این اولین بار بود که آمریکا، به طور مستقیم در سوریه دخالت نظامی می‌کرد. عملیات نظامی آمریکا، حمایت اسرائیل، انگلستان، ژاپن و چند کشور دیگر، و انتقاد شدید روسیه و ایران را در پی داشت.

کشتار مسلمانان در میانمار

در سال ۲۰۱۷، دنیا شاهد یک نسل‌کشی بزرگ در میانمار بود؛ اقلیت مسلمان روهینجی یا روهینگی میانمار، که حدود یک میلیون از جمعیت این کشور را شامل می‌شود، از گذشته با اکثریت بوداییان این کشور، همزیستی (نا)مسالمت‌آمیزی داشته‌اند. در آگوست ۲۰۱۷، گروه‌های شبه‌نظامی روهینجی، به نیروهای پلیس میانمار حمله کردند که طی این درگیری‌ها، حدود ۷۰ نفر که ۲۰ تن از آن‌ها نیروهای پلیس بودند، کشته شدند. پس از این اتفاق، نیروهای امنیتی میانمار با حمایت بودایی‌ها، به مناطق مسلمان نشین این کشور هجوم برده و شروع به کشتار مسلمانان و بنا به گفته‌ی خود، "تروریست‌ها" کردند. تلفات این واقعه که سازمان ملل آن را یک (پاکسازی قومی) قلمداد کرد، تاکنون بین ۱۰۰۰ تا ۳۰۰۰ تن اعلام شده است و بیش از ۳۱۰ هزار مسلمان روهینجی نیز، به بنگلادش گریخته‌اند.

کره شمالی

یکی از خبرسازترین کشورهای سال ۲۰۱۷، کره شمالی بود که در این سال، موشک قاره‌پیمای جدید خود را با موفقیت آزمایش کرد؛ این موضوع، با در نظر گرفتن دسترسی این کشور به فناوری ساخت سلاح‌های هسته‌ای، باعث تشدید نگرانی جامعه‌ی جهانی نسبت به کره شمالی شد و شورای امنیت سازمان ملل، جلسات اضطراری برای رویارویی با اقدامات کره شمالی برگزار کرد.

اسرائیل

موضوع بعدی سال گذشته، به رسمیت شناختن (اورشلیم) به عنوان پایتخت اسرائیل، توسط دولت دونالد ترامپ، و انتقال سفارت آمریکا به این شهر بود. در سال ۱۹۴۷، سازمان ملل متحد در قطعنامه‌ای، قسمتی از مناطق مورد مناقشه را به اسرائیل، و بخش دیگری را به فلسطین واگذار کرد؛ اما مقرر شد اورشلیم، تحت سلطه‌ی اسرائیل یا فلسطین نبوده، و با یک رژیم ویژه بین‌المللی اداره شود. این طرح هیچ‌گاه مورد قبول اسرائیل قرار نگرفت و از آن زمان، اسرائیل اورشلیم را پایتخت خود می‌داند؛ موضوعی که مورد قبول سازمان ملل واقع نشد و به همین دلیل اورشلیم، میزبان سفارت هیچ کشوری از جمله آمریکا نبود و همه‌ی روسای جمهور قبلی آمریکا نیز، از انتقال پایتخت خود به این شهر، خودداری می‌کردند. ترامپ با انتقال سفارت آمریکا به اورشلیم، معاهدات سازمان ملل را زیر سوال برد و صراحتاً از اسرائیل، جانب‌داری کرد. در آینده و در یک اپیزود جداگانه، به طور مفصل به ماجرای اسرائیل و فلسطین خواهیم پرداخت.

علم و تکنولوژی

در سال ۲۰۱۷، شاهد اتفاقات زیادی در زمینه‌ی علم و فناوری بودیم که در این بخش به طور خلاصه، مهم‌ترین آن‌ها را مرور می‌کنیم: ماموریت مدارگرد کاسینی «Cassini-Huygens»، که ۲۰ سال پیش برای شناخت بیشتر از زحل، توسط ناسا به فضا پرتاب شده بود، در سال گذشته به پایان رسید. مورد بعدی، کسوف کامل آمریکا است که طی اتفاقی نادر، در سراسر آمریکا قابل مشاهده بود. پدیده‌های طبیعی خورشید گرفتگی و ماه‌گرفتگی، همواره با جذب توریست از سراسر دنیا، درآمد اقتصادی زیادی برای کشورها به همراه می‌آورد. یکی از بزرگ‌ترین حملات سایبری دنیا، در ماه می ۲۰۱۷ و به نام «Wannacry» اتفاق افتاد. روند حمله بدین شکل بود که فایل‌های کامپیوتر قربانی، توسط ویروس مهاجم رمزگذاری می‌شد و مهاجم برای دادن رمز، درخواست مبلغی بصورت بیت کوین می‌کرد. این ویروس به ۲۰۰ هزار کامپیوتر در سراسر دنیا حمله کرد که هدف اصلی آن، رایانه‌های با سیستم عامل‌های قدیمی تر ویندوز بودند. همچنین ۲۰۱۷، سال اوج گرفتن رمز ارزهای مختلف مانند بیت کوین بود، چنان‌که ارزش هر بیت کوین، تا مرز ۱۹ هزار دلار نیز رسید. برای اطلاعات بیشتر درباره بیت کوین، می‌توانید به اپیزود سوم پادکست دایجست گوش کنید.

رویدادهای دیگر

اتفاق دیگر سال گذشته، افشای اسناد پارادایس بود که پس از ماجرای پاناما پیپرز در سال ۲۰۱۶، پنجمین افشاگری بزرگی بود که پرده از اسرار سرمایه‌گذاری‌های محرمانه‌ی ثروتمندان و سیاستمداران در شرکت‌های (Offshore) برداشت. شرکت‌های Offshore، شرکت‌هایی تقریباً جعلی هستند که در کشورهای ناشناخته شکل گرفته و ثروتمندان با سرمایه‌گذاری در این حساب‌ها، از پرداخت مالیات فرار می‌کنند. اسناد پارادایس، ۱۳.۴ میلیون سند را شامل می‌شد که پرده از اسرار مالی چهره‌هایی چون: پرنس چارلز اول، لوییس همیلتون، ملکه الیزابت و حتی شرکت اپل برداشت.

خروج آمریکا از معاهده‌ی پاریس، دیگر اتفاق مهم سال گذشته بود. معاهده‌ی پاریس که در سال ۲۰۱۵، بین ۱۹۵ کشور حاضر در سازمان ملل به امضا رسید، خواستار جلوگیری از افزایش دمای کره زمین از طریق کاهش گازهای گلخانه‌ای می‌باشد. در آن زمان دو کشور آمریکا و چین، که بزرگترین تولیدکنندگان گازهای گلخانه‌ای در جهان هستند، به تایید این معاهده، کمک کردند؛ اما ترامپ این معاهده را به ضرر اقتصاد آمریکا دانست و آمریکا، به اولین و تنها کشوری مبدل شد که از معاهده خارج گردید. این امر، مورد انتقاد کشورهای جهان قرار گرفت و حتی در داخل آمریکا، فرمانداران ایالات مختلف با انتقاد از ترامپ و طی ائتلافی، ایالات خود را دوباره و به صورت مستقل، عضو معاهده کردند.

عربستان نیز در سال ۲۰۱۷، شاهد اصلاحاتی بود که دنیا را متوجه خود کرد. در اقدامی بی‌سابقه، حدود ۳۰ نفر از سران این کشور به اتهام فساد دستگیر شدند که این موضوع، نشان از رویکرد جدیدی در سیاست داخلی این کشور بود. همچنین، زنان که همیشه در عربستان از کمترین حقوق انسانی برخوردار بودند، در سال گذشته حق رانندگی پیدا کرده، به تدریج ورود به استادیوم‌های ورزشی و کنسرت‌ها نیز برای آن‌ها میسر شد. این موارد، نشان از اصلاحاتی است که مقامات عربستان، در راستای مدرن کردن این کشور انجام می‌دهند.

در سال ۲۰۱۷، استرالیا نیز به جمع کشورهای پیوست که ازدواج همجنس‌گرایان را به رسمیت می‌شناسند؛ اتفاقی که اهمیت زیادی برای دگرباشان این کشور و سراسر دنیا دارد.

با ذکر این نکته که دسپاسیتو (Despacito)، یکی از محبوب‌ترین آهنگ‌های سال ۲۰۱۷ شناخته شد، مرور اتفاقات سال ۲۰۱۷ را به پایان می‌رسانیم. در نهایت اینکه جهان، شاهد اتفاقات مهم زیادی در سال گذشته‌ی میلادی بود؛ اما موارد ذکر شده در این اپیزود، پس از جمع‌بندی مهم‌ترین وقایع سال ۲۰۱۷، از نگاه خبرگزاری‌های مختلفی مثل CNN، BBC، گاردین و الجزیره انتخاب شده است.